

האי "שולח מים על פני חוצות" נמי לשון ריבוי הוא, דכד משקיין ליה מיא לפירא ורבי [כשמשקים את עצי הפרי במים, הפירות גדלים], ועל שם גידול הפרי נקראת ההשקאה "שולח מים".⁽¹³⁾

שנינו במשנה: "הרי עלי ציפורים", רבי מאיר אומר: נזיר.

ומפרשינן: מאי טעמא דרבי מאיר?

אמר ריש לקיש: ציפורין סמוכין ל"שיער" קיבל עליו.

דכתיב: "עד די שעריה כנשרין רבה וטפרוהי כצפרין [עד ששערותיו של נבוכדנצר — ככנפי נשרים גדלו על כל גופו, וצפרניו כצפור]".

ומשנינן: הרי מצינו לתנא ד"פרע פרע" יליף לפרש מה שנאמר בכהן הדיוט "ופרע לא ישלחו", שהוא גידול שער שלשים יום; וכך למד:

כתיב הכא בפרשת נזיר "קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו" וסתם נזירות שלשים יום, וכתיב התם גבי כהן הדיוט "ופרע לא ישלחו", וכשם שבנזיר גידול פרע הוא שלשים יום, כך בכהן הדיוט פירושו גידול שער —

ומאחר ש"פרע לא ישלחו" פירושו "גידול שער", ממילא כל האומר: הרי עלי לשלח פרע" משמעות הדברים היא שיגדל שערו והיינו שיהיה נזיר.⁽¹²⁾

ואיבעית אימא:

פרע, אין כאן קבלת נזירות, אבל כי גמרינן כהן הדיוט מנזיר דשילוח הוי מלשון "שלשים" בגזירה שוה, וקאמר "הרי עלי לשלח" הוי כאילו אמר "הרי עלי לשלח פרע שלשים יום", ומשתמע שפיר דנזירות קביל עליה, להכי מייתי גזירה שוה".

ויש נפקא מינה בדבריהם להלכה, לפי המבואר במאירי, וכן פירש בחידושי מרן ר"ז הלוי בדעת הרמב"ם, שיש חילוק לדינא בין נזירות סתם שהיא שלשים יום, לבין נזירות מפורשת לשלשים יום, [לענין "מקצת היום ככולו"], ולפי דברי התוספות נמצא שהאומר "הרי עלי לשלח פרע" הרי זה כאילו קיבל נזירות מפורשת לשלשים יום.

וראה בפירושו הרא"ש שביאר את הגמרא כאן באופן אחר.

13. תמהו התוספות: וכי לא מצינו כמה לשונות של שילוח שאין כוונתם לריבוי אלא לישנא

"מידי דעבורי", וכמו "וישלח מים על פני חוצות".

12. הקשו התוספות: לשם מה הוצרכה הגמרא לגזירה שוה, ולא הביאה את הפסוק כפי שהוא, שהרי פירוש הפסוק הוא בלי ספק גידול שער! ? [ונראה מדבריהם שבפסוק הזה לבד די כדי לתרץ את הקושיא. ולכאורה צריך ביאור, שהרי כשם שיש לפרשו על פי הפסוק "ופרע לא ישלחו", כך יש לפרשו על שם הפסוק "ושלח מים על פני חוצות שזה לא משמע נזירות; וכוונתם היא: כי מאחר שמצאנו לשון שילוח פרע על שער, ודאי שמתפרש לשונו "הרי עלי לשלח פרע" על שיער, אלא שהוקשה להם שאם כן, למה הוצרכה הגמרא לגזירה שוה].

ותירצו: "דמקרא דכהן הדיוט לא משמע ד"לא ישלחו" הוי גידול [שלשים] דאפילו תרי יומי משמע [על פי "ארזי הלבנון"], וכיון שלא אמר בפירוש הריני נזיר תרי יומי אלא שילוח